

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

NACRT

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O PUTNIM ISPRAVAMA HRVATSKIH DRŽAVLJANA
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, svibanj 2009.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama hrvatskih državljana sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 41/2001 – pročišćeni tekst, 55/2001).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Prve hrvatske putne isprave izdavane su na temelju odredbi Zakona o putnim ispravama hrvatskih državljana ("Narodne novine" broj: 53/91., 64/92., 26/93. i 29/94.) i Pravilnika o obrascima putnih isprava hrvatskih državljana ("Narodne novine" broj: 54/91., 10/92., 94/98. i 110/98.), kojeg je ministar unutarnjih poslova donio na temelju ovlasti iz navedenog Zakona.

Zaštita putnih isprava koje su se izdavale na temelju spomenutih propisa bila je prilagođena tadašnjim uvjetima i tehnologiji, a i mogućoj tehničkoj izradi. Osobni podaci su se u obrascu putovnica unosili u policijskim upravama i postajama Ministarstva unutarnjih poslova i u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Republike Hrvatske u inozemstvu. Tadašnja hrvatska putovnica nije bila u skladu s međunarodnim standardima glede podataka koje je sadržavala, nije bila strojno čitljiva, a i lakše se krivotvorila izmjenama fotografije i ostalih osobnih podataka.

Radi navedenih razloga donesen je Zakon o putnim ispravama hrvatskih državljana ("Narodne novine" broj 77/99., 133/2002. i 48/2005.), koji se primjenjuje od 01. siječnja 2000. godine i Pravilnik o obrascima i evidenciji putnih isprava hrvatskih državljana ("Narodne novine" broj: 107/99. i 148/2002.). Hrvatske putovnice koje su se počele izdavati na temelju odredbi navedenih propisa bile su u skladu s tada važećim standardima u svezi preporučenih sadržaja i elemenata zaštite. Upis podataka u vizualnu i strojno čitljivu zonu putovnice i u dvodimenzionalni barcode u putovnici obavlja se sukladno međunarodnim standardima za strojno čitanje putne isprave ("ISO" i "ICAO"), te europskim normama koje se odnose na barcodove. Strojno čitljive su diplomatske putovnice, službene putovnice i tzv. obične putovnice. Putovnice se tehnički izrađuju na jednom mjestu u Republici Hrvatskoj, a izrađuje ih pravna osoba koja je odlukom Vlade Republike Hrvatske određena za poslove tiskanja obrazaca putovnice i samu tehničku izradu putovnice.

Zahtjev za izdavanje putovnice podnosi se ustrojstvenim jedinicama Ministarstva unutarnjih poslova (policijskim upravama odnosno policijskim postajama) prema mjestu prebivališta podnositelja zahtjeva. Osobe koje nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, odnosno koje žive ili borave u inozemstvu, zahtjev za izdavanje putovnice mogu podnijeti nadležnoj diplomatskoj misiji odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske u inozemstvu. Putovnice koje se izdaju od 01. siječnja 2000. godine znatno su zaštićenije i teže ih je krivotvoriti od hrvatskih putovnica prve generacije.

Kako bi se što više umanjila mogućnost krivotvorenja putnih isprava, što olakšava kretanje terorističkih i međunarodnih kriminalnih skupina, međunarodne organizacije koje se bave pitanjima zaštite putnih isprava počele su u elemente zaštite uvoditi i biometrijske elemente. Tako je Međunarodna organizacija civilnog zrakoplovstva (ICAO) izradila globalne smjernice vezane uz biometrijsku zaštitu putnih isprava. Sukladno tome biometrija lica usvojena je kao primarna i obvezna biometrijska karakteristika u putovnicama, dok su kao sekundarne karakteristike uzete biometrija otisaka prstiju i šarenice oka. Kao medij za pohranu biometrijskih podataka odabran je beskontaktni čip. U svrhu postizanja globalne interoperabilnosti definiran je jedinstven način organiziranja i pohrane podataka na čipu te način zaštite biometrijskih podataka i sustav razmjene podataka.

Sukladno preporukama ICAO-a Vijeće Europske unije je donijelo Uredbu broj: 2252/2004. od 13. prosinca 2004. godine o standardima zaštite i biometriji u putovnicama i putnim dokumentima izdanim od strane zemalja članica, kojom je obvezalo države članice da najkasnije do 28. 06. 2006. godine započnu s izdavanjem e-putovnica s podacima iz strojno čitljive zone i digitaliziranom fotografijom vlasnika putovnice pohranjenom na beskontaktnom čipu, dok je za integriranje otisaka prstiju na čip ostavljen rok do 28. 06. 2009. godine.

Kako bi se mogli pravovremeno prilagoditi elektroničkom sustavu provjere autentičnosti putnih isprava u skladu s preporukama ICAO-a i propisima Europske unije, u Republici Hrvatskoj pokrenut je Projekt uvođenja biometrijskih e-putovnica hrvatskih državljana.

U okviru provedbe navedenog Projekta potrebno je izmijeniti i dopuniti važeći Zakon o putnim ispravama hrvatskih državljana.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama hrvatskih državljana s Konačnim prijedlogom Zakona, putovnica, diplomatska putovnica i službena putovnica definirane su kao javne isprave s elektroničkim nosačem podataka čime se propisuje da će putne isprave koje će se hrvatskim državljanima izdavati na temelju odredbi ovoga Zakona biti opremljene beskontaktnim čipom (RFID čip), na koji će se uz osobne podatke koji su ispisani u vizualnoj i strojno čitljivoj zoni putovnice unositi i biometrija lica i otisaka prstiju nositelja putovnice. Propisano je da se podaci na beskontaktnom čipu moraju kriptološkim postupkom zaštititi od neovlaštenog iščitavanja, izmjene i brisanja. Odredbe o opremljenosti putnih isprava elektroničkim nosačem podataka ne odnose se na putni list i putne isprave koje se izdaju na osnovi međunarodnog ugovora (kao što su npr. pogranične propusnice koje se izdaju na temelju Sporazuma o pograničnom prometu i suradnji sklopljenog s Republikom Slovenijom, Republikom Srbijom i Bosnom i Hercegovinom).

Predloženim Zakonom propisana je obveza ovlaštene pravne osobe koja obavlja tehničku izradu putovnica da upis osobnih podataka u obrazac putovnice i unos u elektronički nosač podataka obavlja u sigurnom okruženju uz poduzimanje tehničkih, kadrovskih i organizacijskih mjera zaštite osobnih podataka koje su potrebne da bi se osobni podaci zaštitili od slučajnog gubitka ili uništenja i od nedopuštenog pristupa, nedopuštene promjene, nedopuštenog objavljivanja i svake druge zlouporabe. Nakon upisa i elektroničkog unosa podataka u putovnicu ovlaštena pravna osoba mora osobne podatke izbrisati iz svoje evidencije.

Nadalje, predloženim Zakonom je također propisano da će se prilikom zaprimanja zahtjeva za izdavanje putovnice od podnositelja zahtjeva uzimati i otisci prstiju, kao biometrijski podaci koji se uz biometriju lica pohranjuju u elektronički nosač podataka, te je propisano otisci kojih prstiju će se uzimati.

Radi usklađivanja s odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka ovim prijedlogom Zakona izvršene su izmjene odredaba koje propisuju uvjete pod kojima se osobni podaci iz evidencije putnih isprava, koju vodi Ministarstvo unutarnjih poslova, mogu dati drugim državnim tijelima.

Također, brisane su odredbe važećeg Zakona o putnim ispravama hrvatskih državljana koje se odnose na zajedničku putovnicu kao putnu ispravu koja se izdaje grupi od najmanje pet, a najviše 50 građana, za jedno putovanje u određene države. Naime, velik broj država ne prihvaća ovu vrstu putne isprave te je ona ovim prijedlogom Zakona ukinuta.

Uz navedeno, ovim prijedlogom Zakona su zaštitne mjere koje su propisane uz novčane kazne za prekršaje iz važećeg Zakona o putnim ispravama hrvatskih državljana usklađene s odredbama Prekršajnog zakona.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona u državnom proračunu potrebno je osigurati novčana sredstva u iznosu od 81.468.700,00 kuna.

IV. OBRAZLOŽENJE ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 161. Poslovnika Hrvatskog sabora predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku, s obzirom da se radi o propisu koji se usklađuje s pravnom stečevinom Europske unije.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PUTNIM ISPRAVAMA HRVATSKIH DRŽAVLJANA

Članak 1.

U Zakonu o putnim ispravama hrvatskih državljana ("Narodne novine" broj: 77/99, 133/2002 i 48/2005), u članku 4. riječi: "zajednička putovnica," brišu se.

Članak 2.

Članak 5. mijenja se i glasi:

"Putovnica je javna isprava s elektroničkim nosačem podataka koja se izdaje za neograničen broj putovanja u inozemstvo."

Članak 3.

Članak 7. briše se.

Članak 4.

U članku 9. stavak 1. mijenja se i glasi:

"Diplomatska i službena putovnica su javne isprave s elektroničkim nosačem podataka koje se izdaju državnim dužnosnicima, državnim službenicima i drugim osobama radi efikasnijeg obavljanja državnih poslova i osiguranja njihove zaštite u drugoj državi prilikom obavljanja službenih poslova, u skladu s međunarodnim ugovorima."

Članak 5.

Iza članka 9. dodaju se članci 9.a, 9.b, 9.c, 9.d, 9.e, 9.f, 9.g, 9.h, 9.i, 9.j i 9.k koji glase:

"Članak 9.a

Diplomatska putovnica izdaje se predsjedniku Republike Hrvatske i članovima njegove uže obitelji neovisno o svrsi putovanja.

Članak 9.b

Diplomatska putovnica izdaje se sljedećim dužnosnicima Republike Hrvatske i članovima njihove uže obitelji, neovisno o svrsi putovanja:

1. predsjedniku Hrvatskoga sabora,

2. predsjedniku Vlade Republike Hrvatske, potpredsjednicima Vlade i ministrima,
3. predstojniku Ureda predsjednika Republike Hrvatske.

Članak 9.c

Diplomatska putovnica može se izdati sljedećim dužnosnicima Republike Hrvatske i drugim osobama samo za potrebe službenog putovanja u inozemstvo:

1. predstojniku Ureda Vijeća za nacionalnu sigurnost,
2. načelniku Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske,
3. predsjedniku Ustavnog suda Republike Hrvatske,
4. predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske,
5. guverneru Hrvatske narodne banke,
6. glavnom državnom revizoru,
7. ravnatelju Sigurnosne obavještajne agencije,
8. glavnom državnom odvjetniku Republike Hrvatske,
9. zastupnicima u Hrvatskom saboru,
10. sucima Ustavnog suda Republike Hrvatske,
11. predsjedniku Upravnog suda Republike Hrvatske,
12. dužnosnicima u Uredu predsjednika Republike i Protokolu Predsjednika
koje imenuje Predsjednik Republike,
13. pučkom pravobranitelju Republike Hrvatske,
14. državnim tajnicima ministarstava,
15. državnim tajnicima središnjih državnih ureda,
16. tajniku Hrvatskog sabora,
17. tajniku Vlade Republike Hrvatske,
18. ravnateljima u ministarstvima,
19. tajnicima ministarstava,
20. ravnateljima državnih upravnih organizacija,
21. gradonačelniku Grada Zagreba,
22. predsjedniku Hrvatske gospodarske komore,

23. predsjedniku Hrvatske obrtničke komore.

Članak 9.d

Diplomatska putovnica može se izdati za službeno putovanje u inozemstvo i:

1. predstojniku Ureda za protokol Hrvatskog sabora, predstojniku Ureda za protokol Vlade Republike Hrvatske, predstojniku Ureda predsjednika Vlade Republike Hrvatske, savjetnicima predsjednika Vlade Republike Hrvatske;
2. državnim službenicima u Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija imenovanim na položaje u skladu s propisima o sustavu državne uprave, propisima o državnim službenicima i Zakonom o vanjskim poslovima odnosno državnim službenicima postavljenim u diplomatska zvanja utvrđena Zakonom o vanjskim poslovima te Pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija te diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u inozemstvu;
3. djelatnicima diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u inozemstvu koji su postavljeni u diplomatska odnosno konzularna zvanja utvrđena Zakonom o vanjskim poslovima, te Pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija te diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u inozemstvu, kao i članovima njihove uže obitelji ako s njima zajedno trajno borave u inozemstvu tijekom obavljanja dužnosti, vojnim predstavnicima, vojnim izaslanicima, drugim vojnodiplomatskim osobama i pomoćnom vojnom osoblju koji se upućuju u diplomatske misije Republike Hrvatske u inozemstvu u skladu s propisima o Oružanim snagama Republike Hrvatske, kao i članovima njihove uže obitelji ako s njima zajedno trajno borave u inozemstvu tijekom obavljanja dužnosti te policijskim časniciima za vezu koji se upućuju u diplomatske misije Republike Hrvatske u inozemstvu u skladu s propisima Ministarstva unutarnjih poslova, kao i članovima njihove uže obitelji ako s njima zajedno trajno borave u inozemstvu tijekom obavljanja dužnosti;
4. osobama koje se po odluci nadležnog državnog tijela Republike Hrvatske upućuju na rad u međunarodne organizacije u svojstvu dužnosnika diplomatskog ranga u tim organizacijama, te članovima njihove uže obitelji ako s njima zajedno trajno borave u inozemstvu tijekom obavljanja dužnosti.

Članak 9.e

Iznimno, uz prethodnu suglasnost predsjednika Republike Hrvatske ili predsjednika Vlade Republike Hrvatske, diplomatska putovnica može se izdati za službeno putovanje u inozemstvo i osobama koje nisu navedene u člancima 9a., 9b., 9c. i 9d. ovoga Zakona, kada to zahtijevaju interesi nacionalne sigurnosti i obrane Republike Hrvatske.

Članak 9.f

Službena putovnica može se izdati za službeno putovanje u inozemstvo:

1. državnim službenicima i namještenicima u Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija koji nisu obuhvaćeni odredbom članka 9.d, stavka 1. točke 2. ovoga Zakona;

2. djelatnicima diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u inozemstvu koji nisu obuhvaćeni odredbom članka 9.d, stavka 1. točke 3. ovoga Zakona, kao i članovima njihove uže obitelji ako s njima zajedno trajno borave u inozemstvu tijekom obavljanja dužnosti;
3. djelatnicima osobnog osiguranja dužnosnika iz članka 9.a i 9.b ovoga Zakona, na pisani zahtjev ministra unutarnjih poslova;
4. osobama koje se po odluci nadležnog državnog tijela Republike Hrvatske upućuju na rad u međunarodne organizacije, vojne ili policijske mirovne operacije, a da nisu u svojstvu dužnosnika diplomatskog ranga, te članovima njihove uže obitelji ako s njima zajedno trajno borave u inozemstvu tijekom obavljanja dužnosti.
5. policijskim službenicima Ministarstva unutarnjih poslova zaduženima za provođenje zadaća izručenja i transfera osuđenih osoba.

Članak 9.g

Iznimno, uz prethodnu suglasnost ministra vanjskih poslova i europskih integracija i ministra unutarnjih poslova, službena putovnica može se izdati za određeno službeno putovanje u inozemstvo i osobama koje nisu navedene u članku 9.f ovoga Zakona, kada to zahtijevaju interesi nacionalne sigurnosti i obrane Republike Hrvatske.

Članak 9.h

Dijete koje živi u zajedničkom kućanstvu s roditeljima koji su nositelji prava na diplomatsku putovnicu, sukladno članku 9.b ovoga Zakona, može biti nositelj diplomatske putovnice do završetka redovnog školovanja, a najkasnije do navršene 27. godine života.

Dijete koje živi u zajedničkom kućanstvu s roditeljima koji su nositelji prava na diplomatsku putovnicu, sukladno odredbi članka 9.d, stavka 1., točaka 3. i 4. ovoga Zakona, može biti nositelj diplomatske putovnice ako s njima zajedno trajno boravi u inozemstvu tijekom obnašanja dužnosti i ako se u inozemstvu redovno školuje, a najduže do navršene 27. godine života.

Dijete koje živi u zajedničkom kućanstvu s roditeljima koji su nositelji prava na službenu putovnicu, sukladno odredbi članka 9.f, stavka 1. točke 2. ovoga Zakona, može biti nositelj službene putovnice ako s njima zajedno trajno boravi u inozemstvu tijekom obnašanja dužnosti i ako se u inozemstvu redovno školuje, a najduže do navršene 27. godine života.

Odredbe stavka 2. i 3. ovoga članka ne odnose se na dijete s posebnim potrebama koje živi u zajedničkom kućanstvu s roditeljima koji su nositelji prava na diplomatsku putovnicu ili službenu putovnicu sukladno odredbama članka 9.d stavka 1. točke 3. i 4. i članka 9.f stavka 1. točke 2. i 4. ovoga Zakona.

Članak 9.i

Pravo na diplomatsku ili službenu putovnicu prestaje kada prestanu postojati uvjeti predviđeni ovim Zakonom na temelju kojih je nositelj ostvario pravo na putovnicu.

Članovi uže obitelji gube pravo na diplomatsku ili službenu putovnicu kada to pravo prestane nositelju.

Ukoliko se članovi uže obitelji nositelja prava na diplomatsku ili službenu putovnicu zaposle u inozemstvu ili ako prestanu biti članovi zajedničkog kućanstva, gube pravo na tu putovnicu.

U slučajevima iz stavka 1., 2. i 3. ovog članka, po prestanku prava na diplomatsku ili službenu putovnicu, nadležno državno tijelo dužno je vratiti izdanu diplomatsku ili službenu putovnicu radi poništenja. Ukoliko povrat diplomatske ili službene putovnice ne bude izvršen u roku od 60 dana od dana kada su prestali postojati uvjeti predviđeni ovim Zakonom na temelju kojih je nositelj ostvario pravo na diplomatsku ili službenu putovnicu, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija može takvu diplomatsku ili službenu putovnicu proglasiti nevažećom po službenoj dužnosti, o trošku nadležnog državnog tijela po čijem je zahtjevu diplomatska ili službena putovnica izdana.

Članak 9.j

Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija te diplomatske misije i konzularni uredi Republike Hrvatske, na zahtjev nadležnog državnog tijela, posreduju u pribavljanju odgovarajuće vize stranih država za nositelje diplomatskih i službenih putovnica izdanih u skladu s ovim Zakonom, kada su iste potrebne za službeno putovanje u te države.

Članak 9.k

Zahtjev za izdavanje diplomatske ili službene putovnice podnosi nadležno tijelo u kojem osobe obnašaju dužnost.

Za osobe iz članka 9.c, 9.d, 9.e, 9.f i 9.g ovoga Zakona, uz zahtjev je potrebno predložiti i odgovarajući dokaz o upućivanju osobe na službeno putovanje u inozemstvo.

Zahtjev iz stavka 1. ovog članka podnosi se najkasnije sedam dana prije predviđenog putovanja, ne računajući vrijeme potrebno za pribavljanje viza stranih država."

Članak 6.

U članku 12. riječi: "27 godina" zamjenjuju se riječima: "21 godine".

Iza stavka 1. dodaju se stavci 2. i 3. koji glase:

"Građaninu koji u razdoblju od 5 godina izgubi dvije ili više putovnica, nova putovnica izdaje se s rokom važenja od godinu dana.

Građaninu kojem se privremeno ne mogu uzeti otisci prstiju u skladu s odredbom članka 37. stavka 2. ovoga Zakona, putovnica se izdaje s rokom važenja od godinu dana."

Članak 7.

Članak 13. briše se.

Članak 8.

Članak 20. mijenja se i glasi:

"Putovnicu izdaje policijska uprava, odnosno policijska postaja Ministarstva unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: nadležno tijelo).

Podnositelj zahtjeva preuzima izrađenu putovnicu kod nadležnog tijela kod kojega je podnio zahtjev za izdavanje putovnice.

U hitnim slučajevima (liječenje, bolest, smrt člana obitelji, neodgodiv službeni put), putovnicu izdaje nadležno tijelo koje odredi ministar unutarnjih poslova."

Članak 9.

U članku 23. stavku 1. riječ: "boravi" zamjenjuje se riječima: "ima reguliran boravak".

U stavku 2. riječi: "nestala putovnica", zamjenjuju se riječima: " putovnica nestala ili iz drugih razloga ne može služiti svrsi".

Članak 10.

U članku 24. iza riječi: "boravi" dodaju se riječi: "ili se zatekao".

Članak 11.

U članku 26. stavak 1. mijenja se i glasi:

"Obrazac putne isprave sadrži: naziv: "Republika Hrvatska", grb Republike Hrvatske, naziv vrste i broj putne isprave te prostor za upis nadležnog tijela koje je putnu ispravu izdalo, oznaku za putnu ispravu s elektroničkim nosačem podataka, datum izdavanja i rok važenja putne isprave.

U stavku 2. iza riječi: "te za upis" dodaju se riječi: "osobnoga identifikacijskoga broja (OIB) i".

U stavku 3. iza riječi: "isprave" brišu se zarez i riječi: "osim zajedničke putovnice,".

U stavku 4. riječi: "puni naziv države, a ukoliko to nije moguće, upisuje se" brišu se.

U stavku 5. iza riječi: "službene putovnice" brišu se zarez i riječi: "zajedničke putovnice".

U stavku 6. riječi: "ili sliku" brišu se.

Stavak 8. briše se.

Dosadašnji stavak 9. postaje stavak 8.

Članak 12.

Iza članka 26. dodaje se članak 26.a koji glasi:

"Članak 26.a

Obrazac putne isprave mora sadržavati elektronički nosač podataka (RFID čip) na koji se pohranjuju ime i prezime, državljanstvo, datum rođenja, podatak o spolu, oznaka za vrstu putne isprave, oznaka države, broj putovnice, osobni identifikacijski broj, datum izdavanja i datum isteka valjanosti putovnice, tijelo koje je putovnicu izdalo, fotografija i otisci prstiju.

Podaci na elektroničkom nosaču podataka moraju se kriptološkim postupkom zaštititi od neovlaštenog iščitavanja, izmjene i brisanja.

Putni list i putne isprave koje se izdaju na temelju međunarodnog ugovora ne moraju sadržavati elektronički nosač podataka iz stavka 1. ovoga članka, osim ako međunarodnim ugovorom nije drugačije utvrđeno.

Ministarstvo unutarnjih poslova izdaje digitalne certifikate koji se koriste za digitalno potpisivanje putnih isprava i njima upravlja."

Članak 13.

Članak 31. mijenja se i glasi:

"Ovlaštena pravna osoba obavlja tehničku izradu putovnica, diplomatskih i službenih putovnica na jednom mjestu u Republici Hrvatskoj.

Diplomatske misije i konzularni uredi Republike Hrvatske te Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija putem Ministarstva unutarnjih poslova, radi upisa i elektroničkog unosa u putovnicu, diplomatsku ili službenu putovnicu, a nadležno tijelo izravno radi upisa i elektroničkog unosa u putovnicu, dostavljaju ovlaštenoj pravnoj osobi sve osobne podatke koji se upisuju i elektronički unose u putnu ispravu.

Ovlaštena pravna osoba osobne podatke iz stavka 2. ovoga članka smije rabiti samo u svrhu upisa i elektroničkog unosa u putovnicu, diplomatsku ili službenu putovnicu.

Upis i elektronički unos osobnih podataka u putovnicu, diplomatsku ili službenu putovnicu mora se obavljati u sigurnom okruženju uz poduzimanje tehničkih, kadrovskih i organizacijskih mjera zaštite osobnih podataka koje su potrebne da bi se osobni podaci zaštitili od slučajnog gubitka ili uništenja i od nedopuštenog pristupa, nedopuštene promjene, nedopuštenog objavljivanja i svake druge zlouporabe.

Nakon tehničke izrade putovnice, diplomatske ili službene putovnice ovlaštena pravna osoba mora u roku od 30 dana brisati iz svoje evidencije osobne podatke koje je upisala i elektronički unijela u putovnice.

Nitko ne smije preinačivati, brisati ili na drugi način krivotvoriti osobne podatke koji su upisani i elektronički unijeti u putnu ispravu, kao niti bilješke i oznake koje su u putne isprave naknadno unijele službene osobe."

Članak 14.

U članku 33. stavku 1. riječi: "na propisanom obrascu" brišu se.

U stavku 2. iza riječi: "Putovnica" brišu se zarez i riječi: "zajednička putovnica".

U stavku 4. riječi: "U zahtjevu" zamjenjuju se riječima: "Prilikom podnošenja zahtjeva".

Članak 15.

Članak 35. mijenja se i glasi:

"Prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje putne isprave daju se osobni podaci koji se upisuju u tu putnu ispravu.

Gradani koji privremeno ili stalno borave u inozemstvu prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje putne isprave moraju dati i podatke o mjestu i državi boravišta, odnosno prebivališta u inozemstvu.

Gradanima iz stavka 2. ovoga članka u putnu ispravu se upisuje prebivalište i adresa stanovanja na koju su prijavljeni u Republici Hrvatskoj, a ako nemaju prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj u putnu ispravu se upisuje mjesto prebivališta i adresa stanovanja te država prebivališta u inozemstvu."

Članak 16.

U članku 36. iza riječi: "putovnice" brišu se zarez i riječi: "zajedničke putovnice".

Članak 17.

Članak 37. mijenja se i glasi:

"Prilikom zaprimanja zahtjeva za izdavanje putovnice, diplomatske putovnice i službene putovnice od podnositelja zahtjeva uzima se fotografija koja ga vjerno prikazuje, bez pokrivala za glavu, otisci dva prsta i vlastoručni potpis.

Od podnositelja zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka uzimaju se otisci lijevog i desnog kažiprsta, ako podnositelj zahtjeva nema kažiprsta ili je vrh kažiprsta ozlijeđen uzima se otisak srednjeg ili

nekog drugog prsta, a ako nema jedne ruke uzima se otisak kažiprsta i srednjeg ili nekog drugog prsta druge ruke. Otisci prstiju se ne uzimaju ako to zbog medicinskih razloga, koji nisu privremeni, nije moguće.

Otisci prstiju i potpis ne uzimaju se od djeteta do navršene dvanaeste godine života.

Iznimno, od podnositelja zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka može se uzeti fotografija na kojoj je fotografiran s pokrivačom za glavu, ako pokrivač nosi radi vjerskih ili medicinskih razloga, pod uvjetom da pokrivač ne prekriva obraze, bradu i čelo.

Zahtjev za izdavanje putnog lista podnosi se na propisanom obrascu, a uz njega se prilažu dvije fotografije propisane veličine, koje vjerno prikazuju podnositelja zahtjeva.

Prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje putovnice i putnog lista prilaže se i putovnica čiji je rok važenja istekao ili koja ne može služiti svojoj namjeni, koja će se poništiti."

Članak 18.

U članku 42. stavku 2. riječ: "oduzeti" zamjenjuje se riječju: "poništiti".

Članak 19.

U članku 47. stavak 2. mijenja se i glasi:

"Evidencija putnih isprava sadrži:

1. fotografiju,
2. otiske prstiju,
3. prezime,
4. ime,
5. rođeno prezime,
6. spol,
7. mjesto rođenja, a za osobe rođene u inozemstvu i državu rođenja,
8. prebivalište i adresu stanovanja, a za osobe s prebivalištem u inozemstvu i državu prebivališta,
9. MBG,
10. OIB,
11. broj putne isprave,
12. rok važenja,
13. za maloljetne i poslovno nesposobne osobe, ime i prezime zakonskog zastupnika,
14. naziv nadležnog tijela koje je putnu ispravu izdalo,
15. bilješke o zahtjevima nadležnih tijela za zabranu izdavanja putne isprave,
16. podatke o sukorisnicima putne isprave, ukoliko je zakonima određena mogućnost upisa sukorisništva,
17. potpis građanina."

Članak 20.

U članku 48. stavku 1. iza riječi: "smije" dodaje se riječ: "osobne".

U stavku 2. iza riječi: "dat će" dodaje se riječ: "osobne".

Točke 2. i 3. mijenjaju se i glase:

"2. da su ti podaci državnom tijelu potrebni u svrhu izvršavanja zakonskih obveza,

3. ili da je davanje podataka nužno radi ispunjenja zadataka koji se izvršavaju u javnom interesu."

Članak 21.

U članku 52. stavku 1. iza riječi: "kaznit će se" dodaju se riječi: "za prekršaj".

U točki 1. iza riječi: "ako" dodaje se riječ: "osobne".

Točke 2., 3. i 4. brišu se.

U dosadašnjoj točki 5. koja postaje točka 2. riječi: "stavak 6." zamjenjuju se riječima: "stavak 5."

Članak 22.

U članku 53. stavku 1. riječi: "od 4.000,00 do 6.500,00 kuna" zamjenjuju se riječima: "od 5.000,00 do 15.000,00 kuna", a riječi: "do 30 dana" zamjenjuju se riječima: "do 60 dana".

Ispred 1. točke dodaje se nova točka 1. koja glasi:

"1. tko preinači, izbriše ili na drugi način krivotvori osobne podatke koji su upisani i elektronički unijeti u putnu ispravu, ili preinači, izbriše ili na drugi način krivotvori bilješke i oznake koje su u putne isprave naknadno unijele službene osobe (članak 31. stavak 6.),".

Dosadašnje točke 1. i 2. postaju točke 2. i 3.

U stavku 3. riječi: "do 3 godine" zamjenjuju se riječima: "do 2 godine".

Članak 23.

U članku 54. stavku 3. riječi: "do 3 godine" zamjenjuju se riječima: "do 2 godine".

Članak 24.

U članku 55. stavku 3. riječi: "do 3 godine" zamjenjuju se riječima: "do 2 godine".

Članak 25.

U cijelom tekstu Zakona o putnim ispravama hrvatskih državljana ("Narodne novine" broj: : 77/99, 133/2002 i 48/2005) riječi: "Ministarstvo vanjskih poslova" zamjenjuju se riječima: "Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija", a riječi: "ministar vanjskih poslova" zamjenjuju se riječima: "ministar vanjskih poslova i europskih integracija", u odgovarajućem padežu.

Članak 26.

Putne isprave izdane prije stupanja na snagu ovoga Zakona važe do isteka roka njihovog važenja.

Članak 27.

Postupak rješavanja zahtjeva za izdavanje putnih isprava, započet prije stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se prema odredbama Zakona o putnim ispravama hrvatskih državljana ("Narodne novine" broj: 77/99, 133/2002, i 48/2005).

Članak 28.

Diplomatske misije i konzularni uredi Republike Hrvatske koji s danom stupanja na snagu ovoga Zakona ne budu ispunjavali tehničke uvjete za izuzimanje otisaka prstiju izdavat će putovnice s elektroničkim nosačem podataka na kojem neće biti pohranjeni otisci prstiju.

Putovnice iz stavka 1. ovoga članka izdaju se s rokom važenja od godinu dana.

Diplomatske misije i konzularni uredi Republike Hrvatske izdavat će putovnice iz stavka 1. ovoga članka najduže godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 29.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe članaka 4. do 18. Pravilnika o diplomatskim i službenim putovnicama i vizama Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 116/99., 123/99. i 23/2009.).

Članak 30.

Ovaj Zakon objavit će se u "Narodnim novinama", a stupa na snagu 1. siječnja 2010. godine, osim odredaba članaka 4., 5., 11., 12., 13., 14., 15., 17. i 19. ovoga Zakona koje za izdavanje diplomatskih i službenih putovnica stupaju na snagu 1. srpnja 2009. godine.

VI. OBRAZLOŽENJE POJEDINAČNIH ODREDBA

Članak 1. Predloženom odredbom briše se zajednička putovnica kao vrsta putne isprave hrvatskih državljana koja se izdaje grupi od najmanje pet, a najviše 50 građana za jedno putovanje u određene države. Naime, velik broj država ne prihvaća ovu vrstu putne isprave stoga se ona ovim prijedlogom Zakona ukida.

Članak 2. Prijedlogom ovoga Zakona uvodi se biometrijska e-putovnica za hrvatske državljane, koja će biti u skladu s preporukama ICAO-a i Uredbom Vijeća Europske unije broj: 2252/2004. od 13. prosinca 2004. godine o standardima zaštite i biometriji u putovnicama i putnim dokumentima izdanim od strane država članica Europske unije. Stoga je odredbom ovoga članka izmijenjena definicija putovnice kako bi se propisalo da se radi o javnoj ispravi koja mora sadržavati elektronički nosač podataka na koji se, uz ostale osobne podatke, pohranjuju i biometrijske karakteristike nositelja putovnice.

Članak 3. Radi razloga navedenih u obrazloženju uz članak 1., ovim člankom brisan je važeći članak 7. koji se odnosi na zajedničku putovnicu.

Članak 4. Radi razloga navedenih u obrazloženju uz članak 2. odredbama ovoga članka diplomatska i službena putovnica također su definirane kao javne isprave s elektroničkim nosačem podataka te je propisano kojim kategorijama hrvatskih državljana i u koje svrhe se one izdaju.

Članak 5. Dodaju se nove odredbe kojima se propisuju kategorije državnih dužnosnika i službenika kojima se izdaju ili se mogu izdati diplomatske i službene putovnice. Također je propisano kojim članovima obitelji i pod kojim uvjetima se mogu izdati te vrste putnih isprava.

Članak 6. Uvažavajući propise nekih država članica Europske unije te s obzirom da se osobni izgled osoba starijih od 21 godine više bitno ne mijenja, izmijenjen je važeći članak 12. na način da je dobna granica, od koje se putovnice izdaju s rokom važenja od 10 godina, sa 27 spuštena na 21 godinu. Stavak 2. je u važećem članku 12. dodan jer je u dosadašnjoj praksi uočeno da pojedine osobe prijavljuju nestanak putovnice dva i više puta, a često se radi o kratkom razdoblju od izdavanja putovnice do njenog gubitka. Predloženom odredbom bi se takve osobe potaknulo na pažljivije postupanje s putovnicom.

Dodanim stavkom 3. vrši se usklađivanje s Uredbom Vijeća Europske unije broj: 2252/2004. od 13. prosinca 2004. godine o standardima zaštite i biometriji u putovnicama i putnim dokumentima izdanim od strane zemalja članica Europske unije i njenim izmjenama i dopunama, koje propisuju da se osobama od kojih se privremeno zbog medicinskih ili nekih drugih razloga ne mogu uzeti otisci prstiju, putovnica izdaje s rokom važenja od godinu dana.

Članak 7. Briše se važeći članak 13. koji se odnosi na zajedničku putovnicu.

Članak 8. Članak 20. važećeg Zakona je izmijenjen kako bi se omogućilo građanima da zahtjev za izdavanje putovnice podnose u bilo kojoj policijskoj upravi ili postaji bez obzira na mjesto prebivališta. Sada važećim člankom propisano je da putovnicu izdaje PU/PP nadležna po mjestu prebivališta podnositelja zahtjeva. Također se točnije propisao način izdavanja "hitnih putovnica" na način da će putovnice u "hitnom postupku" izdavati samo one policijske uprave koje odredi ministar unutarnjih poslova.

Članak 9. Članak 23. stavak 1. važećeg Zakona izmijenjen je kako bi se nedvosmisleno propisalo da diplomatsko-konzularna predstavništva Republike Hrvatske u inozemstvu mogu izdati putovnicu hrvatskom državljaninu koji u inozemstvu boravi duže od tri mjeseca, ali uz regulirani boravak. Stavak 2. istoga članka je izmijenjen kako bi se omogućilo ishodenje putovnice pod uvjetima propisanim ovom odredbom i građanima kojima putovnica iz nekih drugih razloga ne služi svrsi, a ne samo onima kojima je putovnica nestala.

Članak 10. Članak 24. važećeg Zakona je nadopunjen budući da se putni list ne izdaje samo hrvatskom državljaninu koji boravi u inozemstvu bez putne isprave, već i onom koji je na proputovanju a putovnicu je izgubio ili mu je otuđena.

Članak 11. Brisane su odredbe koje se odnose na zajedničku putovnicu, a dodana je odredba o tome da sadržaj obrasca putne isprave mora sadržavati oznaku za putnu ispravu s elektroničkim nosačem podataka te prostor za upis osobnog identifikacijskog broja. Također je brisana odredba po kojoj se za državu rođenja koja nema oznaku određenu međunarodnim standardima, u putovnicu može upisati puni naziv države, obzirom da navedena odredba nije u skladu sa smjernicama Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva (ICAO).

Članak 12. Dodaje se novi članak kojim se propisuje što sadrži obrazac putne isprave i koji se osobni podaci pohranjuju na elektronički nosač podataka. Odredbe o opremljenosti putnih isprava ne odnose se na putni list i putne isprave koje se izdaju na temelju međunarodnog ugovora (npr. pogranične propusnice koje se izdaju na temelju Sporazuma o pograničnom prometu i suradnji sklopljenog sa Republikom Slovenijom, Republikom Srbijom i Bosnom i Hercegovinom). Odredbama ovoga članka također se propisuje da MUP izdaje digitalne certifikate koji se koriste za digitalno potpisivanje putnih isprava i njima upravlja.

Članak 13. Izmijenjena je odredba važećeg članka 31. kako bi se propisala obveza ovlaštene pravne osobe koja tehnički izrađuje putne isprave da upis i elektronički unos osobnih podataka koje joj elektroničkim putem dostave policijske uprave i postaje, odnosno podataka koje joj putem Ministarstva unutarnjih poslova dostave Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija i diplomatske misije i konzularni uredi RH u inozemstvu, obavlja u sigurnom okruženju uz poduzimanje tehničkih, kadrovskih i organizacijskih mjera zaštite osobnih podataka koje su potrebne da bi se osobni podaci zaštitili od slučajnog gubitka ili uništenja i od nedopuštenog pristupa, nedopuštene promjene, nedopuštenog objavljivanja i svake druge zlouporabe. Također je propisana obveza ovlaštene pravne osobe da osobne podatke koristi samo u svrhu upisa i elektroničkog unosa u putne isprave te da ih nakon tehničke izrade putnih isprava u roku od 30 dana briše iz svojih evidencija.

Ovim člankom je propisana i zabrana bilo kakvih izmjena i krivotvorenja osobnih podataka koji se upišu u obrazac putne isprave i elektronički unesu u elektronički nosač podatka (RFID čip) koji sadrži putna isprava. Također je propisana i zabrana brisanja i krivotvorenje bilješki i oznaka koje u za to predviđene rubrike u putnoj ispravi naknadno unesu službene osobe (npr. štambilji koji se unose pri prelasku državne granice i sl.).

Članak 14. Ovim Zakonom predlaže se ukidanje obrasca zahtjeva za izdavanje putovnice, diplomatske putovnice i službene putovnice tako da će službenik, nakon što na temelju osobne iskaznice ili ranije važeće putovnice utvrdi identitet podnositelja zahtjeva, iz informacijskog sustava ispisati osobne podatke podnositelja zahtjeva na obrazac za tehničku izradu putovnice. Podnositelj

zahtjeva će na taj obrazac u predviđenu rubriku staviti svoj potpis čime će potvrditi točnost i istinitost ispisanih osobnih podataka. Također, brišu se odredbe koje se odnose na zajedničku putovnicu.

Članak 15. Važeći članak 35. mijenja se radi razloga navedenih u obrazloženju danom uz članak 14.

Članak 16. Brišu se odredbe o zajedničkoj putovnici.

Članak 17. Ovim člankom izmijenjene su odredbe članka 37. važećeg Zakona te je propisano da podnositelj zahtjeva za izdavanje putovnice, diplomatske i službene putovnice mora priložiti fotografiju na kojoj je fotografiran bez pokrivala za glavu te je na elektroničkom uređaju dužan dati otiske dva prsta, dok je na obrascu na kojem su ispisani njegovi osobni podaci dužan dati vlastoručni potpis. Također je propisano od kojih se prstiju uzimaju otisci i koja je procedura u slučaju nemogućnosti uzimanja otisaka određenih prstiju. S obzirom da mlađa djeca nemaju još razvijene papilarne linije predviđeno je da se njima ne uzimaju otisci prstiju do navršene 12 godine. Također djeca do 12 godina ne moraju dati potpis te ne moraju biti prisutna prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje putovnice koji za njih podnosi zakonski zastupnik.

Podnositelj zahtjeva koji prema svojoj vjeroispovijesti ili zbog medicinskih razloga nosi pokrivalo za glavu može iznimno priložiti fotografiju na kojoj je fotografiran s pokrivalom, uz uvjet da pokrivalo za glavu ne prekriva obraze, bradu i čelo. Podnositelj zahtjeva za izdavanje putnog lista mora ispuniti propisani obrazac zahtjeva i uz njega priložiti dvije fotografije s obzirom da se jedna lijepi na obrazac zahtjeva za izdavanje putnog lista, a druga na obrazac putnog lista.

Članak 18. U važećem članku 42. izmijenjen je stavak 2. budući da se putovnica nakon prestanka hrvatskog državljanstva njenom nositelju poništava (perforacijom i otiskivanjem pečata „poništeno“) čime postaje nevažeći dokument te ju nije potrebno oduzimati stranci.

Članak 19. Ovim člankom je radi preglednosti izmijenjena ali i nadopunjena odredba članka 47. važećeg Zakona kojom se propisuje sadržaj evidencije putnih isprava. Dopune se odnose na otiske prstiju i podatak o OIB-u.

Članak 20. Izvršene su izmjene u članku 48. važećeg Zakona radi usklađivanja s odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka.

Članak 21. Dopuna u članku 52. stavku 1. važećeg Zakona učinjena je kako bi bilo vidljivo da se radi o prekršaju. Točke 2., 3. i 4. brisane su iz razloga što se osobni podaci koji se unose u putovnicu više ne dostavljaju ovlaštenoj pravnoj osobi fizički na propisanom obrascu nego elektronički.

Članak 22., 23. i 24. Izvršene su izmjene kaznenih odredaba važećeg Zakona radi usklađivanja s odredbama Prekršajnog zakona. Odredbama članka 22. propisane su strože kazne za prekršaje iz članka 53. važećeg Zakona te je dodana kaznena odredba po kojoj će se moći sankcionirati osobe koje krivotvore osobne podatke koji su upisani u obrazac putne isprave i elektronički uneseni u elektronički nosač podataka (RFID čip) koji sadrži putna isprava. Također će se moći sankcionirati i osobe koje brišu i krivotvore bilješke i oznake koje u za to predviđene rubrike u putnoj ispravi naknadno unesu službene osobe, kao što su štambilji koji se unose pri prelasku državne granice i sl.

Članak 25. Izvršeno je usklađivanje naziva iz važećeg Zakona sa sada važećim nazivima.

Članak 26. Odredbama ovoga članka propisano je da putne isprave izdane prije stupanja na snagu ovoga Zakona važe do isteka roka njihovoga važenja.

Članak 27. Odredbom se utvrđuje da će se zahtjevi za izdavanje putnih isprava podneseni prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršiti prema odredbama važećeg Zakona o putnim ispravama hrvatskih državljana.

Članak 28. Pod zakonom propisanim uvjetima putovnice hrvatskim državljanima izdaju i diplomatske misije i konzularni uredi Republike Hrvatske u inozemstvu. Zahtjevi za izdavanje putovnica se zaprimaju u 72 diplomatsko-konzularna predstavništva Republike Hrvatske u inozemstvu i sva ta predstavništva je potrebno opremiti tehničkom opremom odnosno ostvariti pretpostavke za izuzimanje biometrijskih podataka od osobe koja podnosi zahtjev za izdavanje putovnice. Diplomatsko-konzularna predstavništva Republike Hrvatske koja se nalaze u europskim zemljama, a u kojima se izdaje oko 95% izdanih putovnica u inozemstvu, će do dana stupanja na snagu ovoga Zakona biti opremljena potrebnom opremom. Međutim, diplomatsko-konzularna predstavništva Republike Hrvatske u dalekim zemljama, kao primjerice u Australiji i zemljama Južne Amerike, neće se moći do dana stupanja na snagu ovoga Zakona opremiti potrebnom opremom. Stoga se ovom odredbom omogućuje da ta diplomatsko-konzularna predstavništva u prijelaznom razdoblju od najduže godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona izdaju putovnice koje će sadržavati elektronički nosač podataka sa svim podacima koji su ovim Zakonom propisani, osim otisaka prstiju nositelja putovnice. Te putovnice izdavat će se s rokom važenja od godinu dana.

Članak 29. Odredbom ovoga članka propisan je prestanak važenja odredaba članaka 4. do 18. Pravilnika o diplomatskim i službenim putovnicama i vizama Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 116/99, 123/99 i 23/2009).

Članak 30. Propisano je da Zakon stupa na snagu 1. siječnja 2010. godine. Odredbe članaka 4., 5., 11., 12., 13., 14., 15., 17. i 19., koje se odnose na biometrijske podatke i postupke izdavanja biometrijskih e-putovnica, za izdavanje diplomatskih i službenih putovnica stupaju na snagu 1. srpnja 2009. godine.

VII. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA O PUTNIM ISPRAVAMA HRVATSKIH DRŽAVLJANA KOJE SE MIJENJAJU ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 4.

Putne isprave su: putovnica, zajednička putovnica, diplomatska putovnica, službena putovnica, putni list, kao i putne isprave koje se izdaju na osnovi međunarodnog ugovora.

Članak 5.

Putovnica se izdaje za neograničen broj putovanja u inozemstvo.

Članak 7.

Zajednička putovnica izdaje se grupi od najmanje pet, a najviše 50 građana, za jedno putovanje u određene države.

Građani upisani u zajedničku putovnicu moraju prilikom putovanja imati sa sobom osobnu iskaznicu ili drugu ispravu kojom se dokazuje identitet, a vođa puta putovnicu.

Članak 9.

Diplomatska putovnica i službena putovnica izdaje se radi osiguravanja određene zaštite u obavljanju službenih poslova prilikom putovanja u inozemstvo.

Putovnica iz stavka 1. ovoga članka važi za neograničen broj putovanja.

Diplomatska putovnica i službena putovnica može se izdati i članu uže obitelji građanina koji posjeduje takvu putovnicu, a koji živi s njim u zajedničkom kućanstvu.

Članom uže obitelji u smislu ovoga Zakona smatra se bračni drug i dijete.

Članak 12.

Putovnica se izdaje s rokom važenja od 10 godina, građanima mlađim od 27 godina putovnica se izdaje s rokom važenja od 5 godina, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Članak 13.

Zajednička putovnica izdaje se s rokom važenja koji je potreban za putovanje u inozemstvo, ali najduže do jedne godine.

Članak 20.

Putovnicu i zajedničku putovnicu izdaje policijska uprava, odnosno policijska postaja Ministarstva unutarnjih poslova, prema mjestu prebivališta podnositelja zahtjeva (u daljnjem tekstu: nadležno tijelo).

U hitnim slučajevima (liječenje, bolest, smrt člana obitelji, neodgodiv službeni put) putovnicu može izdati i policijska uprava, odnosno policijska postaja na čijem području podnositelj zahtjeva nema prebivalište.

Članak 23.

Građaninu koji u inozemstvu neprekidno boravi duže od tri mjeseca, putovnicu može izdati i diplomatska misija ili konzularni ured Republike Hrvatske u inozemstvu na čijem području građanin boravi.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, građaninu kojem je nestala putovnica, a neophodno je da ostane u inozemstvu duže od 30 dana radi liječenja, službenog posla, školovanja, specijalizacije ili iz drugih opravdanih razloga, putovnicu može izdati diplomatska misija ili konzularni ured Republike Hrvatske na čijem području građanin boravi.

Članak 24.

Putni list izdaje diplomatska misija ili konzularni ured Republike Hrvatske na čijem području građanin boravi.

Članak 26.

Obrazac putne isprave sadrži: naziv "Republika Hrvatska", grb Republike Hrvatske, naziv vrste i broj putne isprave te prostor za upis nadležnoga tijela koje je putnu ispravu izdalo, datuma izdavanja i roka važenja putne isprave.

Obrazac putovnice, službene putovnice i diplomatske putovnice sadrži: oznaku vrste putne isprave ("P" za putovnicu, "PS" za službenu putovnicu i "PD" za diplomatsku putovnicu), oznaku države određenu međunarodnim standardima za putne isprave, upute te prostor: za upis podataka za strojno čitanje u koji se mogu upisivati vizualno čitljivi podaci, za upis podataka o spolu, za potpis građanina te za upis podatka o hrvatskom državljanstvu.

Obrazac putne isprave, osim zajedničke putovnice, sadrži prostor za upis: prezimena i imena, datuma rođenja, mjesta rođenja (za rođene u inozemstvu i države rođenja), mjesta prebivališta i adrese stanovanja, a za građane s prebivalištem u inozemstvu i države prebivališta.

U obrazac putovnice, službene putovnice i diplomatske putovnice država rođenja i prebivališta upisuje se oznakom države koja je određena međunarodnim standardima za putne isprave. Ako država nema oznaku određenu međunarodnim standardima, upisuje se puni naziv države, a ukoliko to nije moguće, upisuje se skraćena koja je prihvaćena kao uobičajena za označavanje države.

Obrazac diplomatske putovnice, službene putovnice, zajedničke putovnice i putnog lista ima prostor za pečat i potpis službene osobe.

Obrasci putovnice, diplomatske putovnice i službene putovnice te putnog lista sadrže i prostor za fotografiju ili sliku.

Obrazac diplomatske i službene putovnice obvezno sadrži naputak u svezi s tim dokumentima.

Obrazac zajedničke putovnice sadrži prostor za upis sljedećih podataka: država u koju grupa putuje, ime, prezime i broj putovnice voditelja skupine i ime i prezime, datum rođenja, mjesto rođenja, mjesto prebivališta i adresu članova skupine.

Obrazac putnog lista sadrži prostor za upis podataka o sukorisniku isprave: ime, prezime, datum rođenja, spol i srodstvo.

Članak 31.

Ovlaštena pravna osoba obavlja tehničku izradu putovnica, diplomatskih i službenih putovnica na jednom mjestu u Republici Hrvatskoj.

Nadležno tijelo, diplomatske misije i konzularni uredi Republike Hrvatske radi upisa u putovnicu, a Ministarstvo vanjskih poslova radi upisa u diplomatsku ili službenu putovnicu, dostavljaju ovlaštenoj pravnoj osobi sve podatke koji se upisuju u putnu ispravu, fotografiju i potpis građanina.

Ovlaštena pravna osoba podatke, fotografiju i potpis građanina smije rabiti samo u svrhu upisa odnosno prijenosa u putovnicu, diplomatsku ili službenu putovnicu. Obrazac s podacima, fotografijom i potpisom građanina, nakon tehničke izrade putovnice dužna je vratiti nadležnom tijelu, diplomatskoj misiji ili konzularnom uredu, a nakon tehničke izrade diplomatske ili službene putovnice dužna je vratiti Ministarstvu vanjskih poslova.

Ovlaštena pravna osoba dužna je Ministarstvu unutarnjih poslova dostavljati osobne podatke građana te druge podatke koje je upisala u putovnicu, podatak o broju putovnice te sliku građanina.

Ovlaštena pravna osoba dužna je Ministarstvu vanjskih poslova dostavljati osobne podatke građana te druge podatke koje je upisala u diplomatsku ili službenu putovnicu, podatak o broju diplomatske ili službene putovnice te sliku građanina.

Ovlaštena pravna osoba za tehničku izradu putovnice nakon postupanja propisanog u stavku 3. i 4. ovoga članka te ovlaštena pravna osoba za tehničku izradu diplomatske i službene putovnice nakon postupanja iz stavka 3. i 5. ovoga članka dužna je brisati iz vlastite evidencije podatke koje je upisala u putnu ispravu, sliku i potpis građanina.

Članak 33.

Zahtjev za izdavanje putne isprave podnosi se na propisanom obrascu nadležnom tijelu državne uprave za izdavanje putnih isprava.

Putovnica, zajednička putovnica i putni list izdaju se na osobni zahtjev, a diplomatska putovnica i službena putovnica na zahtjev nadležnoga državnog tijela.

Putne isprave koje se izdaju prema međunarodnim ugovorima izdaju se na osobni zahtjev, ukoliko nije drukčije određeno međunarodnim ugovorima.

U zahtjevu za izdavanje putne isprave moraju se dati točni i istiniti podaci.

Članak 35.

Zahtjev za izdavanje putne isprave sadrži podatke koji se upisuju u tu putnu ispravu.

Zahtjev za izdavanje putovnice za građane koji privremeno ili stalno borave u inozemstvu sadrži i podatke o mjestu i državi boravišta, odnosno prebivališta u inozemstvu.

Zahtjev za izdavanje zajedničke putovnice sadrži i podatak o predviđenom vremenu boravka u inozemstvu.

Članak 36.

Uz zahtjev za izdavanje putovnice, zajedničke putovnice i putnog lista stavlja se na uvid osobna iskaznica ili druga isprava iz koje se može utvrditi identitet i državljanstvo podnositelja zahtjeva.

Članak 37.

Uz zahtjev za izdavanje putovnice i putnog lista prilažu se dvije fotografije propisane veličine, koje vjerno prikazuju podnositelja zahtjeva.

Uz zahtjev prilaže se i putovnica čiji je rok važenja istekao ili koja ne može služiti svojoj namjeni.

Putna isprava iz stavka 2. ovoga članka poništiti će se.

Pri podnošenju zahtjeva za izdavanje putovnice, podnositelj zahtjeva daje osobne podatke na posebnom obrascu koji će se upisati u putovnicu.

Članak 42.

Putna isprava će se oduzeti kada nadležno tijelo, diplomatska misija ili konzularni ured utvrdi da postoje razlozi iz članka 41. stavka 1. i 2. ovoga Zakona.

Putna isprava će se oduzeti građaninu kojem je prestalo hrvatsko državljanstvo.

Rješenje o oduzimanju putne isprave iz stavka 1. ovoga članka donosi nadležno tijelo državne uprave za izdavanje putne isprave.

Žalba protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka ne zadržava njegovo izvršenje.

Članak 47.

Evidenciju putnih isprava vodi nadležno tijelo koje je izdalo putnu ispravu.

Evidencija putnih isprava sadrži:

1. fotografiju ili sliku,
2. prezime,
3. ime,
4. rođeno prezime,
5. spol,
6. mjesto rođenja, a za osobe rođene u inozemstvu i državu rođenja,
7. prebivalište i adresu stanovanja, a za osobe s prebivalištem u inozemstvu i državu prebivališta,
8. JMBG,
9. broj putne isprave,

10. rok važenja,
11. za maloljetne i poslovno nesposobne osobe, ime i prezime zakonskog zastupnika,
12. naziv nadležnog tijela koje je putnu ispravu izdalo,
13. bilješke o zahtjevima nadležnih tijela za zabranu izdavanja putne isprave,
14. (brisan),
15. podatke o voditelju grupe,
16. podatke o sukorisnicima putne isprave, ukoliko je zakonom određena mogućnost upisa sukorisništva,
17. potpis građanina.

Članak 48.

Nadležno tijelo, diplomatska misija ili konzularni ured smije podatke iz evidencije putnih isprava prikupljati, prosljeđivati, obrađivati i koristiti samo u skladu sa zakonom i propisima donijetim na temelju zakona.

Nadležno tijelo, diplomatska misija ili konzularni ured dat će podatke iz evidencije putnih isprava drugim državnim tijelima pod uvjetom:

1. da je državno tijelo koje traži podatke na temelju zakona ili drugog propisa ovlašteno tražiti i primiti takve podatke,
2. da državno tijelo koje traži podatke bez istih ne bi bilo u stanju obavljati svoje zadatke i
3. da te podatke nije moguće pribaviti ili ih je moguće pribaviti samo uz nesrazmjerno visok trošak.

Članak 52.

Novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se ovlaštena pravna osoba:

1. ako podatke, fotografiju i potpis građanina uporabi u bilo koje druge svrhe osim u svrhu upisa odnosno prijenosa u putovnicu, diplomatsku ili službenu putovnicu (članak 31. stavak 3.),
2. ako obrazac s podacima, fotografijom i potpisom građanina ne vrati nadležnom tijelu, diplomatskoj misiji ili konzularnom uredu nakon tehničke izrade putovnice, odnosno Ministarstvu vanjskih poslova nakon tehničke izrade diplomatske ili službene putovnice (članak 31. stavak 3.),
3. ako ne dostavi Ministarstvu unutarnjih poslova osobne podatke građana te druge podatke koje je upisala u putovnicu, broj putovnice i sliku osobe za koju je zahtijevana izrada putovnice (članak 31. stavak 4.),
4. ako ne dostavi Ministarstvu vanjskih poslova osobne podatke i druge podatke koje je upisala u diplomatsku ili službenu putovnicu, broj diplomatske ili službene putovnice i sliku osobe za koju je zahtijevana izrada diplomatske ili službene putovnice (članak 31. stavak 5.),
5. ako ne briše osobne podatke građana iz vlastite evidencije (članak 31. stavak 6.).

Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 4.500,00 do 6.500,00 kuna odgovorna osoba u ovlaštenoj pravnoj osobi.

U slučaju da ovlaštena pravna osoba ponovno počini prekršaj iz stavka 1. ovoga članka odobrenje iz članka 28. stavka 3. ovoga Zakona će se oduzeti.

Članak 53.

Novčanom kaznom od 4.000,00 do 6.500,00 kuna ili kaznom zatvora do 30 dana kaznit će se za prekršaj:

1. tko davanjem neistinitih podataka ishoduje putnu ispravu od nadležnoga državnog tijela za izdavanje putne isprave i posluži se takvom putnom ispravom (članak 33. stavak 4.),
2. tko svoju putnu ispravu da drugome da se njome posluži ili se tuđom putnom ispravom posluži kao svojom (članak 46. stavak 6.).

Kaznit će se i pokušaj prekršaja iz stavka 1. ovoga članka.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka može se izreći zabrana izdavanja putne isprave do 3 godine.

Članak 54.

Novčanom kaznom od 3.000,00 do 4.500,00 kuna ili kaznom zatvora do 30 dana kaznit će se za prekršaj:

1. tko se služi putnom ispravom koja iz bilo kojeg razloga ne služi svojoj svrsi (članak 39.),
2. tko bez odgađanja ne prijavi nestanak ili pronalazak putne isprave (članak 46. stavak 1.).

Kaznit će se i pokušaj prekršaja iz stavka 1. ovoga članka.

Za prekršaj iz stavka 1. točke 1. ovoga članka može se izreći zabrana izdavanja putne isprave do 3 godine.

Članak 55.

Novčanom kaznom od 2.500,00 do 4.000,00 kuna ili kaznom zatvora do 30 dana kaznit će se za prekršaj:

1. tko odvede u inozemstvo dijete bez ovjerene suglasnosti roditelja ili drugoga zakonskog zastupnika (članak 6.),
2. tko prijeđe državnu granicu bez putne isprave kada mu je odbijen zahtjev za izdavanje putne isprave ili mu je putna isprava oduzeta (članak 41. i 42.).

Kaznit će se i pokušaj prekršaja iz stavka 1. ovoga članka.

Za prekršaj iz točke 2. stavka 1. ovoga članka može se izreći zabrana izdavanja putne isprave do 3 godine.